

MEMORANDUM DE ÎNȚELEGERE
privind cooperarea sub auspiciile Protocolului de la Kyoto, articolul 6, prin proiecte cu aplicare comună
între România și Olanda*)

Ministerul Afacerilor Economice și Ministerul Locuințelor, Planificării Teritoriului și Mediului din Olanda, fiind autoritățile olandeze competente în accepțiunea acestui memorandum, denumite în cele ce urmează *partea olandeză*, și Ministerul Apelor, Pădurilor și Protecției Mediului și Ministerul Industriei și Comerțului din România, fiind autoritățile române competente în accepțiunea acestui memorandum, denumite în cele ce urmează *partea română*,

amintind că România și Olanda sunt țări parte la Convenția-cadru a Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice și la Protocolul de la Kyoto la această convenție,

amintind art. 6 din Protocolul de la Kyoto, care permite transferul de la o parte la alta a unităților de reducere a emisiilor ca rezultat al proiectelor care își propun reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră,

luând în considerare orice linii directoare următoare, referitoare la art. 6, care sunt în curs de a fi stabilite de către Conferința părților în una dintre sesiunile sale viitoare,

anticipând ratificarea și intrarea în vigoare a Protocolului de la Kyoto,

cunoscând că România și Olanda au cooperat cu succes în domeniul activităților cu implementare comună pe parcursul fazei-pilot indicate în Decizia 5/CP.1 sub auspiciile Convenției-cadru a Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice,

considerând că o viitoare cooperare în domeniul implementării comune sub auspiciile Protocolului de la Kyoto, articolul 6, va aduce o contribuție eficientă la reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră,

dorind să exprime voința politică pentru a prelungi cooperarea și să faciliteze implementarea comună,

au convenit asupra următorului memorandum:

ARTICOLUL 1

Obiectiv

Acest memorandum se va aplica procedurilor care, în conformitate cu art. 6 din Protocolul de la Kyoto, facilitează dezvoltarea și implementarea în România a proiectelor care vizează reducerea emisiilor și transferul către Olanda a unor unități de reducere a emisiilor care rezultă din aceste proiecte.

ARTICOLUL 2

Nivelul de reducere a emisiilor

Cooperarea în cadrul acestui memorandum vizează un nivel de transfer de unități de reducere a emisiilor echivalent cu 2 Mtone CO₂ pe an, ca medie a obligațiilor, în perioada 2008—2012. Deciziile de transfer vor fi bazate pe o abordare de la caz la caz, în conformitate cu procedura de licitație pentru achiziționarea unor unități de reducere a emisiilor (ERUPT) prevăzută în anexa la acest memorandum. Procedura prevede în detaliu informații de bază, reducerea de emisii și alte date specifice pentru fiecare proiect.

ARTICOLUL 3

Contribuția părții olandeze

Partea olandeză va contribui la dezvoltarea și la implementarea proiectelor prin achiziționarea de solicitări asupra unităților de reducere a emisiilor. Aceste solicitări vor fi vândute de companiile care vor dezvolta și vor realiza proiecte în România, care vizează reducerea emisiilor. Contractul definitiv pentru achiziții include aprobarea oficială a Olandei pentru proiect în conformitate cu prevederile art. 6.1 a) din Protocolul de la Kyoto.

ARTICOLUL 4

Contribuția părții române

Partea română va contribui la dezvoltarea și la implementarea proiectelor prin sprijinirea companiilor interesate (informații, consultări și acreditare) și prin aprobarea oficială a proiectului în conformitate cu prevederile art. 6.1 a)

din Protocolul de la Kyoto. Aprobarea părții române este o condiție necesară pentru partea olandeză pentru a întocmi un contract de achiziții definit. De aceea aprobarea trebuie să conțină afirmația prin care partea română se obligă ca România să transfere către Olanda unități de reducere a emisiilor rezultate, care pot fi solicitate Olandei în cadrul contractelor de achiziții, în conformitate cu prevederile art. 6 din Protocolul de la Kyoto și ale liniilor directoare elaborate de părțile la protocol. Scrisoarea de aprobare va afirma, de asemenea, că transferul va fi scutit de taxe și va fi responsabilitatea României pentru îndeplinirea obligațiilor la care se face referire în art. 8 din Protocolul de la Kyoto.

ARTICOLUL 5

Procedura de achiziții publice

1. Partea olandeză va cumpăra solicitările de unități de reducere a emisiilor prin procedura de achiziții publice. Proiectul procedurii de licitație care va fi folosită este descris în anexa I la prezentul memorandum.

Această procedură de licitație trebuie să fie finalizată și poate fi adaptată în funcție de experiența precedentă; partea română va fi consultată înainte ca varianta finală a procedurii să intre în vigoare și în cazul în care se vor face adaptări majore după semnarea acestui memorandum.

2. Partea română, reprezentată de Ministerul Apelor, Pădurilor și Protecției Mediului, va sprijini varianta finală a procedurii de achiziții în măsura în care aceasta depinde de autoritățile române, incluzând calendarul procedurii.

3. Olanda va folosi un centru de validare pentru implementare comună independent, care va activa în conformitate cu regulile și liniile directoare pentru proiectele derulate sub auspiciile Protocolului de la Kyoto, articolul 6. Proiectele vor fi validate și certificate de acest centru.

ARTICOLUL 6

Instituții specializate din România

Atât timp cât evaluarea unui proiect propus depinde de instituții specializate care nu sunt încă disponibile în

*) Traducere.

România, partea română va coopera cu partea olandeză pentru dezvoltarea unor asemenea instituții.

Radu Berceanu,
ministrul industriei și comerțului din România
Romică Tomescu,
ministrul apelor, pădurilor și protecției mediului
din România

Semnat la Haga la 23 noiembrie 1999, în două exemplare originale, în limba engleză.

Gerrit Ybema,
ministrul afacerilor economice din Olanda
Jan Pronk,
ministrul locuințelor, planificării teritoriului
și mediului din Olanda

ANEXĂ

**PROCEDURĂ DE LICITAȚIE
pentru achiziționarea unor unități de reducere a emisiilor (ERUPT)**

1. Introducere

În baza Protocolului de la Kyoto, Comunitatea Europeană s-a angajat să reducă emisiile gazelor de seră (GHG) cu 8% în perioada 2008—2012, comparativ cu nivelul emisiilor din anul 1990. Olandei, ca parte a Uniunii Europene, i s-a cerut să contribuie la îndeplinirea acestui angajament prin reducerea emisiilor gazelor de seră cu 6%. Intenția Olandei este să realizeze cel puțin 50% din efortul său pe plan intern pentru a veni în întâmpinarea Protocolului de la Kyoto. Cealaltă jumătate va fi realizată prin mijloacele Mecanismelor de la Kyoto. Implementarea comună (IC) este unul dintre aceste mecanisme.

Implementarea comună este un mecanism prin care inițiativele care vizează reducerea emisiilor de gaze de seră sunt realizate de către o țară pe teritoriul altei țări. Unitățile de reducere a emisiilor ale acestui proiect pot fi transferate de la țara gazdă către țara investitoare. Pentru a realiza acest lucru, atât țara gazdă, cât și țara investitoare aprobă proiectul, ca proiect de implementare comună, și sunt de acord asupra raportării comune la secretariatul UNFCCC, care este împuternicit cu verificarea reducerilor de emisii realizate. Prin ERUPT, Procedura de licitație pentru achiziționarea unor unități de reducere a emisiilor, Olanda dorește să introducă implementarea comună prin furnizarea de fonduri pentru achiziționarea unităților de reducere a emisiilor și prin furnizarea unui cadru de lucru pentru aprobarea și raportarea obligațiilor.

Acestea descriu condițiile pentru Procedura de licitație pentru achiziționarea unor unități de reducere a emisiilor (ERUPT). Procedura a fost stabilită în conformitate cu Directiva 93/36/EEC a Comunității Europene pentru procurarea de resurse.

În cap. 2 sunt prevăzute domeniul de utilizare, obiectivul ofertei, criteriile de selecție și criteriile de acordare.

În cap. 3 este descrisă procedura de cerere pentru această convocare pentru oferte. În acest capitol sunt menționate instrucțiunile pentru o ofertă de succes.

2. Domeniul de utilizare

2.1. Definiții

Următoarele definiții se folosesc pentru:

— *gaze cu efect de seră, GHG* — compuși gazoși ai atmosferei, atât naturali, cât și artificiali, care absorb și re-emit radiații infraroșii, neincluse în Protocolul de la Montreal; mai precis: dioxid de carbon (CO₂), metan (CH₄), oxid de azot (N₂O), hidrofluorocarbonați (HFCs), perfluorocarbonați (PFCs) și hexafluoridă de sulfură (SF₆) (anexa A la Protocolul de la Kyoto);

— *sursă* — orice proces, activitate sau mecanism care degajă GHG, un aerosol sau un precursor al GHG în atmosferă;

— *rezervor* — orice proces, activitate sau mecanism care înlătură GHG, un aerosol sau un precursor al GHG din atmosferă;

— *CCNUSC (UNFCCC)* — Convenția-cadru a Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice;

— *CoP* — Conferința părților la CCNUSC;

— *Protocolul de la Kyoto, KP* — protocol la CCNUSC privind obiectivul final al realizării limitării emisiilor cuantificate și al angajamentelor de reducere a acestora pentru promovarea unei dezvoltări durabile;

— *anexa I* — anexa I la CCNUSC „Lista țărilor care s-au angajat să reducă cantitativ emisiile de GHG (membrii OECD plus majoritatea țărilor central- și est-europene)“;

— *anexa B* — anexa B la Protocolul de la Kyoto, părțile din anexa I și angajamentele de reducere ale acestora;

— *implementare comună, IC* — îndeplinirea angajamentului de reducere, conform art. 3 din Protocolul de la Kyoto, de către o țară (țara care dobândește) prin obținerea, în conformitate cu art. 6 din Protocolul de la Kyoto, a unităților de reducere a emisiilor din proiecte, într-o altă țară (țară de transfer sau țara gazdă);

— *unitate de reducere a emisiilor, URE* — reducerea sau absorbția emisiilor de GHG a 1.000 kg CO₂ echivalent rezultând dintr-un proiect vizând reducerea emisiilor antropice (art. 6.3 din Protocolul de la Kyoto) pe durata angajamentului de 5 ani în perioada 2008—2012, calculată în conformitate cu Decizia 2/CoP3;

— *cerere de credit* — o cerere de credit asupra unei unități de reducere a emisiilor rezultate dintr-un proiect concret, inițiat și derulat într-o țară gazdă de către vânzătorul cererii;

— *ERUPT-x* — Procedura de licitație pentru achiziționarea unor unități de reducere a emisiilor în anul 2000; x = numărul ofertei;

— *participant* — entitate privată care acționează drept contractor pe lângă autoritatea ofertantă în cadrul ERUPT;

— *reducere suplimentară* — o reducere a emisiilor prin reducerea surselor sau sporirea capacității de îndepărtare prin absorbție, care este similară celei care s-ar fi produs în lipsa proiectului propus [art. 6.1b] din Protocolul de la Kyoto);

— *acorduri interguvernamentale* — acord între guvernele țărilor care achiziționează și țara gazdă privind cooperarea generală în privința implementării comune (de exemplu:

memorandum de înțelegere, scrisoare de intenție, acord, tratat, protocol);

— *studiu de bază* — document care într-o manieră temeinică stabilește în mod obiectiv, sistematic și reproducibil situația privind emisiile de GHG și alte aspecte de mediu, înaintea începerii proiectului de implementare comună prin mijloace de măsurare și de calcul;

— *validare* — evaluare tehnică de către un organism independent și calificat, înaintea contractării, pentru a afla dacă reducerea emisiilor estimate pentru un proiect poate fi considerată realistă;

— *certificare* — evaluare tehnică de către un organism independent și calificat, pe parcursul perioadei de angajament, pentru a asigura că reducerea emisiilor din proiectul implementării comune, măsurată și propusă de contractant, este reală;

— *certificare URE* — URE de la un proiect care a fost certificat.

2.2. Cadru: Implementarea comună

De la sfârșitul secolului al XVIII-lea volumul GHG în atmosferă rezultat din activitatea umană a crescut enorm. Creșterea a condus la încălzirea suprafeței pământului. Acest efect este numit efectul de seră intensificat. La Conferința Națiunilor Unite asupra mediului și dezvoltării din 1992 de la Rio de Janeiro s-a adoptat Agenda 21 și s-a recunoscut că efectul de seră crescut ar trebui stopat și, în consecință, și emisiile de GHG ar trebui reduse.

Posibilități de reducere a emisiilor există în țările în curs de dezvoltare și în țările cu economie în tranziție din Europa Centrală și de Est, precum și în Occident. Probabil costurile pentru reducerea emisiilor sunt mai ridicate în Occident decât în multe piețe care au apărut. Pe de altă parte, piețele nou-apărute nu sunt capabile să finanțeze reducerea emisiilor, datorită altor priorități economice. Din acest motiv a fost introdus conceptul de implementare comună (IC). Prin implementarea comună (IC) țările cooperează într-un proiect de reducere a emisiilor în țara cu economie în tranziție. Proiectele sunt definite ca proiecte de dezvoltare în care țara beneficiară este asistată în dezvoltarea economiei sale și are avantaje de pe urma investițiilor și a asistenței tehnice.

În decembrie 1997, la a treia întâlnire a Conferinței părților de la Kyoto, au fost fixate obiective pentru multe țări (cele mai multe ale OECD/CEE) privind emisiile de gaze cu efect de seră în perioada 2008—2012. Comunitatea Europeană s-a angajat ea însăși să reducă emisiile de gaze cu efect de seră (GHG) cu 8% în perioada 2008—2012 comparativ cu nivelul emisiilor existent în anul 1990. Olandei, ca parte a Uniunii Europene, i s-a cerut să contribuie la îndeplinirea acestui obiectiv prin reducerea cu 6% a emisiilor de gaze cu efect de seră (GHG). Este în intenția Olandei să realizeze cel puțin 50% din eforturile sale pe plan intern pentru a îndeplini angajamentele cuprinse în Protocolul de la Kyoto. Cealaltă parte va fi realizată prin mijloacele Mecanismelor de la Kyoto. Implementarea comună este unul dintre aceste mecanisme.

Prin folosirea mecanismului implementării comune Olanda dorește să achiziționeze unități de reducere a emisiilor (URE) produse în țările gazdă în timpul perioadei de angajament 2008—2012, ca parte a obligațiilor olandeze aflate sub incidența termenilor Protocolului de la Kyoto. În acest scop Olanda dorește să cumpere solicitări asupra viitoarelor unități de reducere a emisiilor de la investitorii care au inițiat și au condus proiecte în țări gazdă, înaintea perioadei de angajament.

În Procolul de la Kyoto sunt prevăzute condițiile de bază pentru proiectele de implementare comună. Aceste condiții sunt mult mai detaliate în descrierea tehnică ERUPT.

2.3. Obiectul

ERUPT urmărește cumpărarea de unități de reducere a emisiilor, ca parte a obligațiilor Olandei aflate sub incidența termenilor Protocolului de la Kyoto, ca acestea să fie produse pe durata perioadei de angajament 2008—2012.

Prin ERUPT Olanda dorește să cumpere credite pentru 2.000.000 de URE (unități de reducere a emisiilor).

Cantitatea minimă care poate fi cumpărată de la orice furnizor este de 100.000 URE. Nu există o cantitate maximă per furnizor.

Dacă proiectul generează mai multe cereri de credite în perioada 2008—2012 decât sunt necesare sub incidența termenilor acordului, atunci Olanda va avea dreptul să cumpere aceste cereri de credite de la contractor la prețul convenit în acord sau la prețul curent al URE pe piață în momentul livrării, oricare este cel mai mic.

Prețul

Prețul pentru cererile de credite nu a putut fi încă determinat. În scopul acordării contractului vor fi utilizate criteriile menționate în secțiunea 2.6. Olanda își rezervă dreptul de a oferi o ofertă dacă prețurile sau alte condiții devin nefavorabile.

2.4. Descrierea tehnică

Produsul: Cereri de credite pentru URE

O unitate de reducere a emisiilor sau URE este o reducere sau o reținere a emisiilor de GHG echivalentă a 1.000 kg CO₂, rezultând dintr-un proiect care a urmărit reducerea emisiilor antropice (art. 6.3. din Protocolul de la Kyoto) în perioada de angajament 2008—2012, calculată în conformitate cu Decizia 2/CoP3.

Următoarele elemente din această definiție sunt importante:

1. URE sunt produse numai în proiecte.

Pentru a produce URE un proiect trebuie să fie inițiat, conducând la reducerea emisiilor de GHG prin micșorarea numărului de surse sau prin mărirea numărului de rezervoare. Orice ofertă asupra URE în cadrul ERUPT este de aceea întotdeauna legată de un proiect de implementare comună în care se vor produce URE.

2. Proiectul trebuie să urmărească în mod special reducerea emisiilor de GHG.

Reducerea emisiilor de GHG va fi un efect dorit sau secundar al multor proiecte comerciale și de investiții. De exemplu, multe investiții în eficientizarea energiei sunt motivate la început de reducerea costurilor, dar au un efect asociat de reducere a emisiilor.

Proiectele cu perspective comerciale normale nu sunt considerate proiecte de implementare comună, chiar dacă ele conduc la o reducere a emisiilor de GHG. În consecință, aceste reduceri de emisii nu sunt considerate URE aflate sub incidența Protocolului de la Kyoto. Numai acele proiecte realizând o reducere a emisiilor de GHG în plus față de cele care s-ar fi produs fără demararea proiectului specific sunt considerate proiecte cu implementare comună. Acest lucru ar putea fi realizat, de exemplu, prin folosirea tehnologiilor specifice. Cei care prezintă oferte trebuie să facă în mod clar cunoscut în ce măsură reducerile emisiilor de GHG din proiectele lor pot fi considerate mai mari față de ceea ce s-ar fi produs altfel.

3. Implementarea comună este un mecanism sub incidența Protocolului de la Kyoto (KP).

Protocolul de la Kyoto stabilește că URE pot fi transferate numai de la o parte la altă parte, ceea ce înseamnă de la un guvern la alt guvern. În consecință, entități particulare nu pot niciodată poseda, dobândi sau vinde URE. Totuși ele pot fi autorizate de către o parte să participe la acțiuni care conduc la producerea, transferul sau la dobândirea de URE. Acest lucru stă la baza ERUPT. Prin acceptarea unui contract de la ERUPT un contractor este autorizat să asiste Olanda în generarea și dobândirea de URE de la țara gazdă. Prin acordarea contractului Olanda depune o cerere pentru URE care urmează să fie generate din proiectul specific. Din acel moment nici o altă parte nu mai poate cere nici o URE din proiectul de implementare comună. Țara gazdă autorizează contractantul să își dea concursul în generarea de URE și să le transfere în Olanda prin emiterea unei scrisori de aprobare pentru proiect. O scrisoare de aprobare din partea țării gazdă este, în consecință, o parte obligatorie a ofertei dumneavoastră.

4. URE este legată de perioada de angajament 2008—2012.

ERUPT consideră doar reducerile din perioada 2008 — 2012. URE produse înaintea acestei perioade nu pot fi cumpărate sau transferate de către Olanda. Acestea pot deveni transferabile dacă CoP, în una dintre întrunirile viitoare, deschide posibilitatea de a le face bancabile sau alte modalități. Ca rezultat, proiectul din care se oferă cereri de credite trebuie să fie operațional și distinct în perioada 2008—2012.

5. URE este calculată în conformitate cu Decizia 2/CoP3.

CoP3 este Conferința părților ce s-a desfășurat la Kyoto în luna noiembrie 1997. În Decizia 2 au fost stabilite liniile directoare pentru calculul reducerilor de emisii. Oricum, acestea sunt încă subiectul discuțiilor și negocierilor dintre părți. Din considerație pentru ERUPT, Olanda a formulat o metodă mai practică de calcul, bazată pe liniile directoare ale CoP (vezi următoarea secțiune). Autoritatea ofertantă va valida URE oferită prin această metodă. Se așteaptă din partea Convenției-cadru a Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice că aceasta va face disponibile linii directoare privind calculul URE, pe baza întâlnirilor CoP, înainte de anul 2008. Calculul final al URE și transferul se vor baza pe aceste linii directoare ale Convenției-cadru a Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice.

Calculul URE

Linia de bază

URE a fost întotdeauna calculată corespunzător unei linii de bază. Linia de bază este situația privind emisiile de GHG înaintea începerii implementării comune, proiect stabilit prin măsurători și calcule. Ca obiectiv, trebuie să fie stabilită o cale sistematică și reproductibilă. O linie de bază poate fi o cifră absolută (de exemplu: cantitatea de metan emisă de un pământ cu moloz) sau o cifră relativă la o unitate de producție (de exemplu: cantitatea de energie folosită pentru obținerea unui kg de hârtie într-o fabrică de hârtie sau cantitatea de CO₂ emisă pentru producerea unui MW de energie).

Studiul liniei de baza trebuie să satisfacă următoarele cerințe:

1. situația de pornire trebuie să fie descrisă în cuvinte și susținută de date privitoare la emisiile de GHG, însă, de asemenea, trebuie să dea atenție efectelor de mediu asupra aerului, apei, solului, sănătății umane și biodiversității;

2. studiul liniei de bază trebuie să fie executat în conformitate cu procedurile descrise în anexa nr. 2 la această procedură de licitație;

3. cuantificarea emisiilor de GHG trebuie aplicată 12 luni consecutive înaintea datei de începere a proiectului de implementare comună;

4. trebuie să se arate că anul pentru care studiul liniei de bază se desfășoară este unul reprezentativ.

Estimare

După aceea trebuie să estimați reducerea GHG, ca o consecință a proiectului de implementare comună. Estimările trebuie făcute pentru fiecare an, de la data începerii proiectului până la încheierea acestuia. Estimările făcute pentru anii 2008—2012 trebuie să fie folosite pentru oferta dumneavoastră de cereri.

Validare

Ca etapă în aprecierea propunerilor, autoritatea ofertantă va avea studiul liniei de bază și estimarea producerii URE validate. Pe baza acestei validări autoritatea ofertantă va decide dacă va achiziționa cererile oferite.

Certificare

Pe perioada angajamentului reducerea reală de GHG, de exemplu cantitatea reală de URE produsă, trebuie să fie stabilită. Acest lucru trebuie făcut prin efectuarea unui studiu de monitorizare, care este realizat folosindu-se o metodologie similară celei de la studiul liniei de bază. Studiul de monitorizare trebuie să fie certificat de un organism independent, recunoscut de Convenția-cadru a Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice. O dată certificată URE (unitatea de reducere a emisiilor) este oficială și poate fi transferată din țara gazdă către Olanda.

În momentul lansării ERUPT nici un organism care să certifice reducerile emisiilor de GHG nu a fost încă recunoscut de CCNUSC și nici o linie de bază nu a fost agreată cu privire la felul în care vor fi realizate monitorizarea și certificarea. Se așteaptă că asemenea organisme și linii de bază vor exista până în anul 2008 sau mai devreme. Dacă asemenea organisme și linii de bază nu vor exista până atunci, Olanda și țara gazdă vor decide asupra procedurii de certificare.

Transferul URE (unității de reducere a emisiilor)

Contractarea, livrarea cererilor de credite de către participant și transferul ulterior al URE trebuie să aibă loc conform descrierii următoarei proceduri:

1. proiectul este aprobat de țara gazdă ca proiect de implementare comună. Aprobarea proiectului este depusă într-o scrisoare de aprobare de către țara gazdă;

2. după aceea, dacă propunerea este acceptată de autoritatea ofertantă, contractul ERUPT dintre autoritatea ofertantă și participant reglementează aprobarea proiectului de către Olanda și fixează baza legală pentru tranzacțiile financiare dintre autoritatea ofertantă și furnizor;

3. URE devine oficială o dată certificată pe durata perioadei de angajament;

4. pe baza scrisorii de aprobare și a contractului ERUPT Olanda poate să pună în practică cererile de credite, iar transferul URE de la țara gazdă către Olanda va avea loc. Țara gazdă și Olanda vor raporta în comun transferul Secretariatului CCNUSC.

Cerințe specifice pentru proiectele generatoare de URE:

• trebuie să fie dovedit faptul că reducerea emisiilor de GHG sau creșterea absorbției prin rezervoare naturale nu ar fi avut loc fără proiectul de implementare comună;

• proiectul poate fi implementat în orice țară menționată în anexa I. Oricum, Olanda a făcut deja reglementările de bază asupra implementării comune cu un număr de țări care ar putea facilita aprobarea proiectelor de implementare comună pe teritoriul lor. Aceste țări sunt:

- x;
- y;
- z;

• țara gazdă trebuie să aibă aprobarea proiectului în scris;

• un studiu al liniei de bază trebuie să fi fost realizat;

• finanțarea proiectului trebuie încheiată înainte ca un contract să poată fi semnat.

2.5. Criterii de excludere și selecție

1. Criterii de excludere: Orice reprezentant poate fi descalificat dacă:

— este în stare de faliment sau este pe punctul de a intra în stare de faliment, afacerile sale vor fi administrate de către tribunal, a intrat în aranjamente cu creditorii sau este în orice situație analoagă survenind din proceduri similare aflate sub incidența legilor și regulamentelor naționale;

— este subiectul procedurilor de declarare a falimentului, unui ordin de lichidare obligatorie sau administrativ, printr-o hotărâre judecătorească, sau unei puneri în ordine cu creditorii ori este subiectul oricăror alte proceduri aflate sub incidența legilor și a regulamentelor naționale;

— a fost condamnat pentru un delict privind conduita sa profesională printr-o sentință judecătorească în vigoare;

— a fost vinovat pentru o conduită profesională necorespunzătoare, dovedită prin orice mijloace care pot fi justificate de autoritățile contractante;

— nu și-a îndeplinit obligațiile legate de plata contribuțiilor securității sociale, în conformitate cu prevederile legale ale țării în care s-a stabilit sau ale țării autorităților contractante;

— nu și-a îndeplinit obligațiile legate de plata taxelor, în conformitate cu prevederile legale ale țării în care este stabilit sau ale țării autorităților contractante;

— se face vinovat de reprezentarea greșită în furnizarea informațiilor cerute sub incidența prevederilor acestor competențe asupra criteriilor pentru selecția calitativă.

În ceea ce privește dovada criteriilor de excludere, aceasta poate fi dată de primele 3 criterii, prin prezentarea cazierului judiciar sau prin neprezentarea acestuia; prin prezentarea unui certificat eliberat de autoritatea competentă din țara de origine sau din țara din care această persoană vine se arată că nici unul dintre aceste cazuri nu se aplică ofertantului. Dovada criteriilor 5 și 7 poate fi dată de un certificat eliberat de autoritatea competentă. În cazul în care țara interesată nu eliberează asemenea documente, a căror dovadă este dată de ofertant, acestea pot fi înlocuite de o declarație sub prestare de jurământ sau, în țări în care prestarea de jurământ nu este folosită, printr-o declarație solemnă, pe propria răspundere, dată de ofertant în fața autorităților juridice sau administrative competente, notar ori organe competente profesional sau comercial din țara ofertantului ori din țara sa de origine. Dovada criteriilor 4 și 6 nu este necesar a fi dată.

2. Situația financiară și economică: Reprezentantul trebuie să fie apt din punct de vedere financiar să elibereze cereri. Dovada poate fi furnizată de:

— prezentarea bilanțului contabil sau a extraselor din acesta, unde publicarea unui bilanț este cerută sub incidența legii în țara în care reprezentantul este stabilit;

— o declarație a cifrei de afaceri totale a reprezentantului și cifra sa de afaceri cu privire la bunurile asociate prin contract, pe ultimii 3 ani financiari;

— declarații adecvate de la bancheri.

3. Capacitatea tehnică: Dovada capacității tehnice a reprezentantului trebuie furnizată prin unul sau mai multe dintre următoarele mijloace:

— scurtă descriere a proiectului care conduce la generarea cererilor de credite asupra URE;

— o listă a principalelor livrări îndeplinite sau proiecte realizate în ultimii 3 ani, cu datele, cantitățile și destinatarii implicați, publici sau particulari;

— o descriere a posibilităților tehnice ale reprezentantului, măsurile de asigurare a calității și posibilitățile de studiu și de cercetare;

— indicații ale tehnicienilor sau ale organelor tehnice implicate, indiferent dacă aparțin sau nu aparțin în mod direct de reprezentant, în special ale celor responsabili pentru controlul calității;

— o verificare realizată de expeditor sau în numele lui, de un organ oficial competent al țării în care furnizorul este stabilit, cu privire la acordul organului asupra capacităților de producție ale reprezentantului și, dacă este necesar, și asupra posibilităților de studiu și cercetare, precum și asupra măsurilor de control al calității.

Următoarea metodologie va fi folosită pentru a evalua criteriile de selecție:

1. Evaluarea criteriului 1 (criteriul de excludere). Partea este exclusă dacă nu îndeplinește unul dintre criterii.

2. Evaluarea criteriului 2 (situația financiară și economică), exprimată sub forma unei note numerice de la 0—20.

3. Evaluarea criteriului 3 (capacitatea tehnică), exprimată sub forma unei note numerice de la 0 la 80:

a) descrierea proiectului: 0—50 puncte;

b) referințe: 0—20 puncte, maximum 2 puncte per proiect, total 10 proiecte;

c) facilități, controlul calității, capacități de producție: 0—10 puncte.

4. Partea va fi descalificată dacă nota finală este mai mică de 65 și/sau nota 2 este mai mică de 12 și/sau nota 3a) este mai mică de 50 și/sau nota 3b) este mai mică de 12.

5. Partea care obține nota cea mai mare va fi invitată să prezinte o propunere.

2.6. Criteriile de acordare a contractului

Contractele vor fi acordate pe baza atractivității economice.

Următoarele elemente vor fi luate în considerare:

1. prețul;

2. proiectul propus și tehnologia trebuie să fie considerate fezabile și capabile să realizeze standardul URE (validare tehnică);

3. proiectul trebuie să aibă o bază financiară sănătoasă (validare economică);

4. proiectul trebuie să fie organizat într-o asemenea manieră încât URE să poată fi livrată în perioada de angajament 2008—2012;

5. proiectul nu trebuie să cauzeze nici un efect negativ semnificativ asupra mediului său social;

6. stabilitatea economică a țării de destinație nu poate forma o amenințare asupra continuității proiectului (evaluare folosind ratingul NCM).

Următoarea metodologie va fi folosită pentru a evalua criteriile de acordare a contractului:

1. Evaluarea criteriului 2, exprimată sub forma unei note numerice de la 0 la 100.

2. Evaluarea criteriului 3, exprimată sub forma unei note numerice de la 0 la 100.

3. Evaluarea criteriului 4, exprimată sub forma unei note numerice de la 0 la 100.

4. Proiectul nu va fi acordat drept contract dacă nota este mai mică de 65 la oricare dintre criterii.

5. Calculând media notelor, ponderea mare o au criteriile 5 și 6.

Exemple:

- nota x 1 pentru un rating NCM de 1 sau 2;
- nota x 0,85 pentru un rating NCM de 3 sau 4;
- nota x 0,7 pentru un rating NCM de 5.

Proiectul va fi respins dacă nota finală va fi mai mică de 65. Un factor de corecție similar va fi folosit în cântărirea efectelor de impact asupra mediului și social.

6. Toate proiectele cu note mai mari de 65 vor fi clasificate pe baza prețului în comparație cu nota. Contractele vor fi acordate proiectelor cu cel mai mare grad de apreciere [valoarea cea mai mare din punct de vedere material (bani), cel mai scăzut raport preț/notă].

Bugetul este disponibil pentru ofertă până la concurența sumei de ..... guldeni olandezi.

O vizită la șantier va face parte integrantă din procedura de acordare a contractului.

2.7. Adrese utile:

- numele și adresa Ministerului Afacerilor Economice;
- numele și adresa organizației care face oferta;
- numele și adresa autorităților din țara gazdă.

3. Procedura de aplicare

3.1. Generalități

ERUPT este organizată conform normelor restricționate ale Uniunii Europene.

ERUPT constă în două faze: o fază de selecție și o fază de acordare a unui contract. În faza de selecție cei care prezintă oferte pot prezenta autorității ofertante un formular de exprimare a interesului. Firmele care și-au exprimat interesul sunt protejate, evaluate prin intermediul criteriilor de selectare prevăzute în secțiunea 2.5 și în final clasificate. Olanda va informa autoritățile convenite din țările gazdă. După impunerea criteriilor de excludere și selectare, acele firme considerate a avea cele mai bune perspective vor fi selectate.

Următoarea fază este cea a acordării contractului. Autoritatea ofertantă va intenționa să invite cel puțin 5 firme pentru a prezenta o propunere. Propunerile vor fi evaluate în conformitate cu criteriile de acordare a contractului prevăzute în secțiunea 2.6. Dacă propunerea dumneavoastră nu este acceptată, autoritatea ofertantă va rambursa o sumă de @@ guldeni olandezi (T.V.A. inclusă) pentru lansarea pe piață a propunerii.

O nouă convocare pentru oferte va fi prezentată dacă mai puțin de 3 firme trec de faza de selecție. Dacă după această a doua convocare pentru oferte tot mai puțin de 3 firme trec de faza de selecție, autoritatea ofertantă va începe procedura de negociere.

Procedura este prezentată schematic în anexa nr. 6.

3.2. Faza de selecție

Exprimarea interesului trebuie să conțină următoarele informații:

- formular de cerere completat;

- documentele menționate la secțiunea 2.5 pct. 1 „Criterii de excludere“;

- extras din registrul comerțului;
- bilanțul contabil pe anul 1998;
- referințe cu privire la inițierea unor proiecte similare (maximum 5);
- referințe cu privire la funcționarea unor proiecte similare (maximum 5);
- referințe cu privire la tehnologia care va fi folosită în proiect.

Formularul de cerere trebuie să fie un document concis care să conțină cele mai relevante informații despre proiectul și despre firma dumneavoastră, despre destinatar și despre ceilalți parteneri de proiect ai dumneavoastră. Formularul de cerere este atașat ca anexa nr. 1.

Sunteți înștiințat că acest formular este obligatoriu, iar cererea dumneavoastră trebuie să conțină toate elementele menționate în acest formular. Cererile care nu au formulul obligatoriu nu vor fi luate în considerare.

Trebuie să trimiteți cererea dumneavoastră către autoritatea ofertantă prin poștă sau personal înainte de termenul limită menționat în programul orar (secțiunea 3.5).

Propunerile care sosesc după termenul limită sau propunerile trimise sub alte forme, cum ar fi prin fax sau e-mail, nu vor fi luate în considerare.

3.3. Faza de acordare a contractului

Firmele selectate în faza anterioară vor fi împuternicite de autoritatea ofertantă să prezinte o propunere. Propunerea trebuie să conțină următoarele documente:

1. ofertă de cereri de credite pentru URE, număr de poziție, preț, durata de livrare;
2. scrisoare de aprobare din partea țării gazdă;
3. descrierea tehnică detaliată a proiectului;
4. informații financiare detaliate ale proiectului;
5. studiul liniei de bază a implementării comune.

Formularele privind aceste documente sunt prevăzute în anexele la această procedură de licitație.

Propunerile cărora le lipsește oricare dintre aceste documente nu vor fi luate în considerare.

P.M. Instrucțiunile detaliate de participare la licitație vor fi elaborate de organizația ofertantă.

3.4. Publicarea rezultatelor ofertei

Firmele care au trimis o ofertă vor fi informate în scris despre rezultatele acesteia. Rezultatele ofertei vor fi publicate în @@@@. Dacă este nevoie, autorității ofertante i se poate solicita să furnizeze clarificări verbale.

3.5. Termene de desfășurare

Acțiunea	Data
Publicarea ofertei	x
Încheierea ofertei	
Selectarea furnizorilor, invitație pentru propuneri	
Încheierea primirii propunerilor	
Acordarea contractului	
Publicarea rezultatelor ofertei	

Formularul de cerere pentru selecție

Formularul de cerere pentru exprimarea interesului constă în 3 părți. Vă rugăm să începeți fiecare parte pe o pagină nouă.

1. INFORMAȚII GENERALE

- 1.1. Numele și adresa solicitantului
 Numele firmei
 Adresa
 Codul străzii și adresa
 Adresa poștală
 Codul străzii și adresa poștală din oraș
 Țara
 Persoana de contact
 Denumirea funcției
 Numărul de telefon
 Numărul de fax
 Numărul bancar
 Banca
 Numărul de angajați
 Domeniul principal de activitate al firmei
 Numărul CPA
 Numărul de înregistrare la camera de comerț
 Data înregistrării
- 1.2. Partenerii de proiect
 Numele firmei
 Adresa
 Codul străzii + oraș + adresa din țară
 Țara
 Persoana de contact
 Denumirea funcției
 Numărul de telefon
 Numărul de fax
 Numărul de angajați
 Domeniul principal de activitate al firmei
 Numărul CPA
 Numărul de înregistrare la camera de comerț + oraș
 Data înregistrării

2. INFORMAȚII DESPRE PROIECT

- 2.1. Rezumatul proiectului
 Genericul proiectului (maximum 40 de poziții)
 Rezumat (maximum 100 de cuvinte despre cele mai importante caracteristici ale proiectului)

- Data de începere a proiectului
 Data de încetare a proiectului
 Totalul estimat de cereri de URE pentru a fi livrate
 Prețul oferit per URE
 Costurile totale estimate ale proiectului
- 2.2. Definirea proiectului (maximum 750 de cuvinte)
 Obiectiv, rezultate așteptate
 Fond, istoric, locație, relații cu alte proiecte, obiective pe termen lung și scurt, structura finanțării, calculul producerii de URE
- 2.3. Plan operațional (maximum 500 de cuvinte)
 Fazele proiectului, activitățile care trebuie realizate, materiale necesare și de calcul, planificarea proiectului, întinderea în timp, bugetul estimat per fază de proiect
- 2.4. Colectivul de proiect (maximum 250 de cuvinte)
 Descrierea solicitantului, descrierea relației dintre partenerii de proiect

3. SEMNĂTURI

Părțile subsemnate sunt de acord să realizeze proiectul cum a fost descris în această propunere de selecție și să fie angajat să execute sarcinile menționate.

Solicitant
 Numele și prenumele
 Denumirea funcției
 Localitatea
 Data
 Semnătura
 Partener/Parteneri
 Numele și prenumele
 Denumirea funcției
 Localitatea
 Data
 Semnătura

Anexe:

- extras de la registrul comerțului;
- bilanțul contabil anual;
- referințe cu privire la inițierea unor proiecte similare;
- referințe cu privire la funcționarea unor proiecte similare;
- referințe cu privire la tehnologia care va fi folosită în proiect.

Conceperea Scrisorii de aprobare

Scrisoare de aprobare

Subsemnatul, reprezentant legal al <numele țării/regiunii>, parte a Protocolului de la Kyoto,

Preambul, referințe, declarații politice

referitor la:

numărul de propuneri <numărul propunerii indicat de firmă>, numită <numele propunerii>, menționată de acum încolo *proiectul*,

de către <numele autorului propunerii>, menționat de acum încolo *contractant*,

dată <data propunerii>,

pe baza condiției prin care proiectul este acceptat de Guvernul Olandei și a contractului privind livrarea de URE care este semnat între Guvernul Olandei și contractant, declar că:

<țara gazdă> recunoaște proiectul ca fiind un proiect de implementare comună în conformitate cu art. 6 din Protocolul de la Kyoto;

proiectul se supune cerințelor unui proiect de implementare comună stabilit de guvernul <țării gazdă>, astfel cum a fost prezentat în Termenii de referință ai ofertei OCURE din <data, referința>;

<țara gazdă> autorizează contractantul să sprijine producerea de URE prin realizarea proiectului în conformitate cu art. 6 din Protocolul de la Kyoto;

<țara gazdă> va transfera <procentaj> din garantarea URE produsă prin proiect Guvernului Olandei pe perioada 2008–2012;

<țara gazdă> și Olanda vor raporta în comun transferul Secretariatului CCNUSC (Convenția-cadru a Națiunilor Unite asupra schimburilor climatice).

Conceput <data>,
<orașul, țara>

Semnat

Din partea țării gazdă
Numele complet al țării
Numele:

Poziția:

Data:

Semnătura:

Din partea contractantului
Numele complet al firmei

Numele:

Poziția:

Data:

Semnătura:

ANEXA Nr. 3

Formularul descrierii tehnice a proiectului

P.M. Formular care va fi elaborat de autoritatea ofertantă.

Rezumatul proiectului

Genericul proiectului (maximum 40 de poziții)

Rezumat (maximum 100 de cuvinte despre cele mai importante caracteristici ale proiectului)

Data de începere a proiectului

Data de încetare a proiectului

Totalul estimat de cereri de URE pentru a fi livrate

Prețul oferit per URE

Costurile totale estimate ale proiectului

Definirea proiectului

Fond, istoric, locație

Obiective pe termen lung și scurt

Rezultate

Calculul producerii de URE

Analiza fezabilității

Plan operațional

Fazele proiectului

Activitățile care trebuie realizate, jaloane și puncte de decizie

Materiale necesare și de calcul

Planificarea proiectului

Durata

Organizarea proiectului

Indicați cum este organizat proiectul, ce persoane și organe sunt implicate, cum sunt îndeplinite sarcinile

Evaluarea riscului

Riscuri tehnice

Riscuri economice

Riscuri organizatorice

Riscuri manageriale

Activități de monitorizare

Descrierea activităților de monitorizare

Planificarea activităților de monitorizare

Reducerea exceselor

Aprecierea alternativelor

Motivația tehnologiei alese

Alte efecte

Efecte asupra mediului

Efecte social-culturale

Efecte economice.

ANEXA Nr. 4

Formularul descrierii proiectului financiar

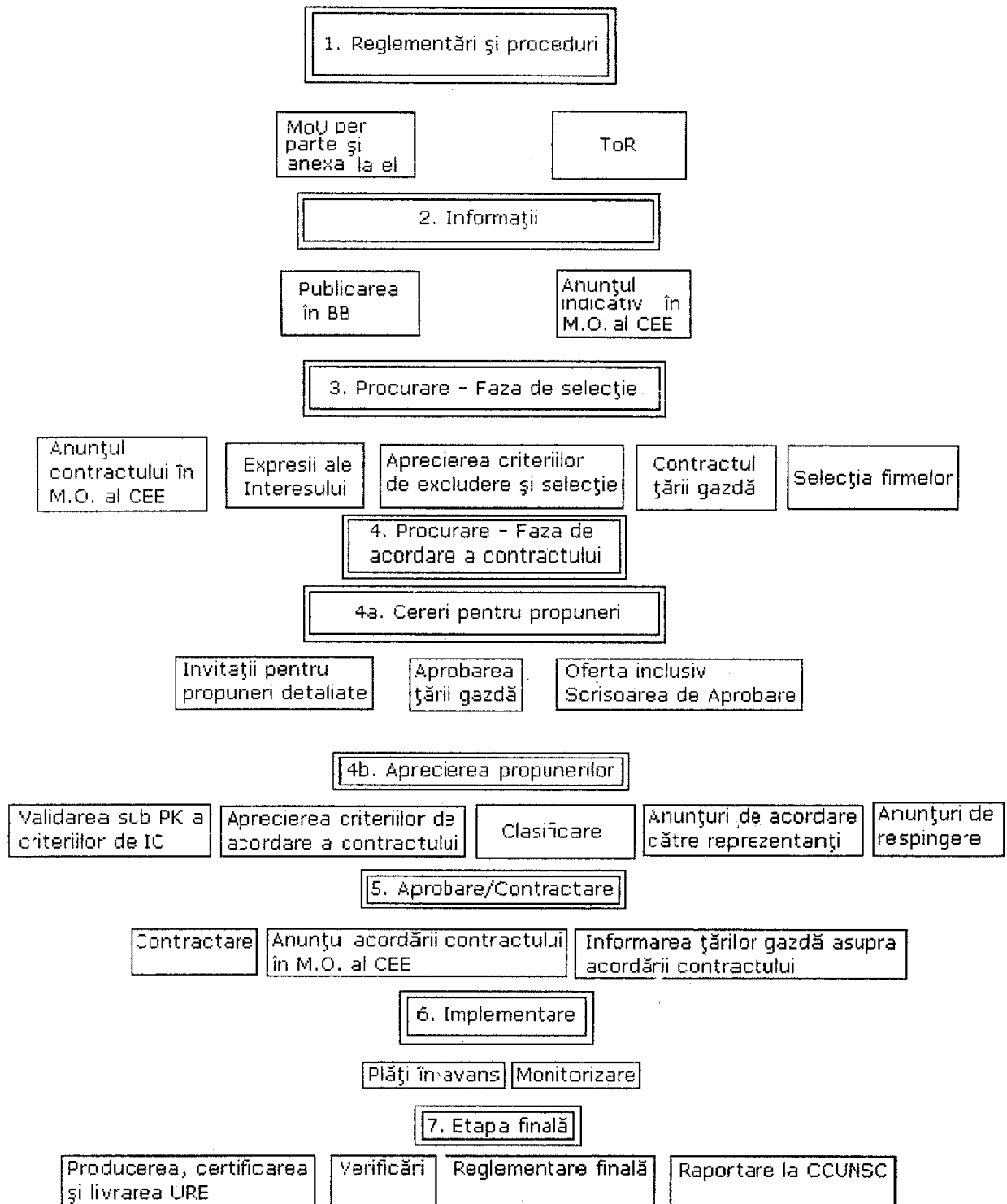
P.M. Formular care va fi elaborat de autoritatea ofertantă.

ANEXA Nr. 5

Formularul studiului liniei de bază a implementării comune

P.M. Formular care va fi elaborat de autoritatea ofertantă.

Procedura ERUPT

*) Anexa nr. 6 este reprodusă în facsimil.

GUVERNUL ROMÂNIEI

H O T Ă R Ă R E
privind atestarea domeniului public al județului Vâlcea,
precum și al municipiilor, orașelor și comunelor
din județul Vâlcea

În temeiul prevederilor art. 107 din Constituția României și ale art. 21 alin. (3) din Legea nr. 213/1998 privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia, cu completările ulterioare,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — Se atestă apartenența la domeniul public al județului Vâlcea, precum și al municipiilor, orașelor și comunelor din județul Vâlcea, a bunurilor cuprinse în anexele nr. 1—86*), care fac parte integrantă din prezenta hotărâre.

PRIM-MINISTRU
ADRIAN NĂSTASE

Contrasemnează:

Ministrul administrației publice,
Octav Cozmâncă

p. Ministrul finanțelor publice,
Gheorghe Gherghina,
secretar de stat

București, 27 decembrie 2001.
Nr. 1.362.

*) Anexele nr. 1—86 se publică ulterior.

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE
ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

AUTORITATEA PENTRU PRIVATIZARE
ȘI ADMINISTRAREA PARTICIPAȚIILOR STATULUI

ORDIN**privind instituirea procedurii de administrare specială la Societatea Comercială**
„Băneasa“ (I.P.R.S.) — S.A. București

Ministrul Autorității pentru Privatizare și Administrarea Participațiilor Statului,

în temeiul prevederilor art. 16 din Legea nr. 137/2002 privind unele măsuri pentru accelerarea privatizării, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 215 din 28 martie 2002, și ale art. 18 alin. (2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Autorității pentru Privatizare și Administrarea Participațiilor Statului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 678/2001, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 437 din 6 august 2001,

în vederea stabilirii modului de administrare și gestionare, precum și a măsurilor ce trebuie luate pentru accelerarea procesului de privatizare la Societatea Comercială „Băneasa“ (I.P.R.S.) — S.A. București,
emite prezentul ordin:

Art. 1. — Se instituie procedura de administrare specială în perioada de privatizare la Societatea Comercială „Băneasa“ (I.P.R.S.) — S.A. București, denumită în continuare *societate comercială*, cu sediul în municipiul București, str. Erou Iancu Nicolae nr. 32, sectorul 2,

înmatriculată la Oficiul registrului comerțului sub nr. J 40/282/1991, începând cu data de 19 aprilie 2002.

Art. 2. — (1) Pe durata administrării speciale în perioada privatizării administratorul special are atribuțiile stabilite prin mandatul special acordat de ministrul Autorității pentru Privatizare și Administrarea Participațiilor Statului.

(2) Conținutul mandatului prevăzut la alin. (1) va cuprinde în principal, dar fără a se limita la acestea, următoarele atribuții:

a) luarea unor măsuri de administrare și gestionare a societății comerciale, cu accent pe:

— situația îndeplinirii principalilor indicatori economico-financiari și de performanță;

— identificarea unor active neutilizate care pot fi transferate/vândute;

— inventarierea datoriilor societății comerciale, precum și a plăților restante, în structura lor;

— inventarierea creanțelor pe care societatea comercială le are de recuperat;

— cunoașterea situației litigiilor care grevează asupra societății comerciale;

— inventarierea activelor posibil a fi revendicate;

b) notificarea tuturor creditorilor bugetari în sensul instituirii procedurii de administrare specială în perioada de privatizare, în vederea neînceperii de către aceștia a oricăror măsuri de executare silită împotriva societății comerciale;

c) solicitarea organelor teritoriale ale Ministerului Finanțelor Publice, pentru bugetul de stat, și ale celorlalte ministere și instituții, pentru bugetul asigurărilor sociale de stat, bugetele fondurilor speciale, precum și ale autorităților administrației publice locale, pentru bugetele locale, de a elibera certificatele de obligații bugetare pentru datoriile bugetare acumulate până la data de 31 decembrie 2001;

d) solicitarea furnizorilor de servicii pentru întocmirea graficelor de reeșalonare a datoriilor restante, respectarea acestora și efectuarea plăților facturilor curente;

e) respectarea disciplinei economico-financiare prin luarea unor măsuri pentru întărirea acesteia.

Art. 3. — Procedura de administrare specială în perioada de privatizare încetează la data transferului dreptului de proprietate asupra acțiunilor, în situația privatizării societății comerciale, sau la data stabilită prin ordin al ministrului Autorității pentru Privatizare și Administrarea Participațiilor Statului.

Ministrul Autorității pentru Privatizare și Administrarea Participațiilor Statului,
Ovidiu Tiberiu Mușetescu

București, 18 aprilie 2002.
Nr. 6.

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII
ȘI FAMILIEI
Nr. 855 din 23 noiembrie 2001

MINISTERUL AGRICULTURII,
ALIMENTAȚIEI ȘI PĂDURILOR
Nr. 98 din 4 martie 2002

COMISIA NAȚIONALĂ PENTRU CONTROLUL
ACTIVITĂȚILOR NUCLEARE
Nr. 90 din 14 martie 2002

ORDIN

pentru aprobarea Normelor privind alimentele și ingredientele alimentare tratate cu radiații ionizante

Ministrul sănătății și familiei, ministrul agriculturii, alimentației și pădurilor și președintele Comisiei Naționale pentru Controlul Activităților Nucleare,

în temeiul Hotărârii Guvernului nr. 22/2001 privind organizarea și funcționarea Ministerului Sănătății și Familiei, cu modificările și completările ulterioare, al Hotărârii Guvernului nr. 12/2001 privind organizarea și funcționarea Ministerului Agriculturii, Alimentației și Pădurilor, cu modificările și completările ulterioare, și al Hotărârii Guvernului nr. 17/2001 privind organizarea și funcționarea Ministerului Apelor și Protecției Mediului, cu modificările și completările ulterioare,

având în vedere prevederile art. 15 alin. (9) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 97/2001 privind reglementarea producției, circulației și comercializării alimentelor,

văzând Referatul comun de aprobare nr. 41.930 al Direcției generale de sănătate publică din cadrul Ministerului Sănătății și Familiei, nr. 121.099 al Agenției Naționale Sanitare Veterinare din cadrul Ministerului Agriculturii, Alimentației și Pădurilor și nr. 35.370 al Direcției politici, strategii, reglementări și supraveghere aplicații surse cu radiații ionizante din cadrul Comisiei Naționale pentru Controlul Activităților Nucleare,

emit următorul ordin:

Art. 1. — Se aprobă Normele privind alimentele și ingredientele alimentare tratate cu radiații ionizante, prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Ministerul Sănătății și Familiei, prin Direcția generală de sănătate publică și prin Inspekția Sanitară de Stat, Ministerul Agriculturii, Alimentației și Pădurilor, prin

Agencia Națională Sanitară Veterinară, și Comisia Națională pentru Controlul Activităților Nucleare vor aduce la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. 3. — Prezentul ordin va fi publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, și va intra în vigoare în termen de 90 de zile de la data publicării lui.

Ministrul sănătății și familiei,
Daniela Bartoș

Ministrul agriculturii,
alimentației și pădurilor,
Ilie Sârbu

Președintele Comisiei Naționale
pentru Controlul Activităților Nucleare,
Lucian Biro

N O R M E

privind alimentele și ingredientele alimentare tratate cu radiații ionizante

Art. 1. — (1) Prezentele norme se aplică fabricării, comercializării și importului alimentelor și ingredientelor alimentare, denumite în continuare *produse alimentare*, tratate cu radiații ionizante.

(2) Prezentele norme nu se aplică în cazul:

a) produselor alimentare expuse radiației ionizante generate de dispozitive de măsurare sau de inspecție, în cazul în care doza absorbită nu este mai mare de 0,01 Gy pentru dispozitivele care utilizează neutroni și 0,5 Gy pentru celelalte cazuri, la energia maximă de 10 MeV în cazul razelor X, 14 MeV în cazul neutronilor și 5 MeV în celelalte cazuri;

b) iradierii alimentelor preparate pentru bolnavii care au nevoie de diete sterile ținute sub supraveghere medicală.

Art. 2. — (1) Comisia Națională pentru Controlul Activităților Nucleare autorizează desfășurarea în condiții de securitate radiologică a activităților de iradiere în instalațiile care utilizează sursele prevăzute în anexa nr. 2 pentru tratarea cu radiații ionizante a produselor alimentare, în conformitate cu prevederile art. 8 din Legea nr. 111/1996, republicată, pe baza autorizației prealabile emise de Ministerul Sănătății și Familiei prin direcțiile de sănătate publică județene și a municipiului București.

(2) Ministerul Sănătății și Familiei autorizează, în baza art. 38 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 111/1996, republicată, introducerea pe piață a produselor alimentare iradiate și elaborează, în baza art. 38 alin. (3) din aceeași lege, reglementări proprii de autorizare și control cu privire la introducerea pe piață a produselor alimentare iradiate, care conțin toate măsurile necesare pentru ca introducerea pe piață a produselor alimentare iradiate să se facă numai dacă sunt respectate prevederile prezentelor norme.

Art. 3. — Autorizațiile prevăzute la art. 2 nu exclud obținerea autorizațiilor sau avizelor prevăzute de lege pentru fabricarea, tratarea sau comercializarea alimentelor. Ca urmare, unitățile în care se desfășoară activități de iradiere pentru tratarea cu radiații ionizante a produselor alimentare vor solicita și vor deține și autorizațiile sanitare și sanitare veterinare prevăzute de lege.

Art. 4. — Autorizațiile prevăzute la art. 2 alin. (1) și la art. 3 vor fi eliberate numai dacă solicitantul autorizației demonstrează că sunt îndeplinite următoarele condiții:

a) exploatarea instalației de tratare a produselor alimentare se face în condițiile Codului internațional de practică, recomandat de Comisia Mixtă Codex Alimentarius a FAO/O.M.S.;

b) a fost desemnată o persoană responsabilă cu îndeplinirea tuturor condițiilor necesare pentru desfășurarea procesului de iradiere a produselor alimentare.

Art. 5. — (1) Autorizarea, modificarea sau retragerea autorizațiilor prevăzute la art. 2 și 3 se anunță prin publicare în Monitorul Oficial al României, Partea I a IV-a.

(2) Conținutul anunțului prevăzut la alin. (1) va cuprinde: emitentul autorizației, numărul autorizației, data intrării în vigoare și data expirării autorizației, denumirea și adresa titularului autorizației, denumirea instalației autorizate pentru tratarea produselor alimentare, produsele alimentare autorizate să fie tratate și parametrii de tratare a acestora.

Art. 6. — Ministerul Sănătății și Familiei și Ministerul Agriculturii, Alimentației și Pădurilor controlează prin autoritățile competente executarea controlului oficial al alimentelor desemnate conform reglementărilor în vigoare,

respectarea prevederilor prezentelor norme conform anexei nr. 4, în principal referitor la:

a) categoriile și cantitățile de produse alimentare tratate prin iradiere, dozele administrate și tehnologiile de iradiere;

b) comercializarea produselor alimentare iradiate, inclusiv respectarea prevederilor art. 12 cu privire la etichetarea produselor alimentare tratate cu radiații ionizante;

c) respectarea limitelor de exceptare prevăzute la art. 1 alin. (2).

Art. 7. — Ministerul Apelor și Protecției Mediului, prin Comisia Națională pentru Controlul Activităților Nucleare, și Ministerul Sănătății și Familiei, prin direcțiile de sănătate publică județene și a municipiului București, controlează respectarea limitelor și a condițiilor tehnice cuprinse în autorizațiile eliberate conform art. 2 alin. (1).

Art. 8. — Ministerul Sănătății și Familiei și Ministerul Apelor și Protecției Mediului, prin Comisia Națională pentru Controlul Activităților Nucleare, vor publica anual un raport referitor la unitățile care au instalații de iradiere autorizate, precum și modificările survenite în statutul acestora.

Art. 9. — (1) Condițiile care trebuie îndeplinite de procesul de iradiere a produselor alimentare în vederea autorizării introducerii lor pe piață sunt stabilite în anexa nr. 1.

(2) Produsele alimentare trebuie să se găsească în momentul tratării cu radiații în condiții adecvate de salubritate.

(3) Iradierea poate fi efectuată numai cu sursele enumerate în anexa nr. 2 și în conformitate cu cerințele prevăzute la art. 4. Doza totală medie absorbită trebuie să fie calculată conform dispozițiilor anexei nr. 3.

Art. 10. — (1) Ministerul Sănătății și Familiei stabilește și actualizează lista produselor alimentare și dozele maxime la care acestea pot fi tratate cu radiații ionizante, în vederea autorizării introducerii lor pe piață, potrivit art. 2 alin. (2). Pentru fiecare categorie nouă de produs care se intenționează să fie iradiat se întocmește cererea de autorizare, conform reglementărilor proprii ale Ministerului Sănătății și Familiei, de către furnizorii de produse, înaintea iradierii și introducerii produselor în consum.

(2) Lista prevăzută la alin. (1) se elaborează ținându-se seama de lista similară a Comunității Europene și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art. 11. — (1) Doza totală maximă absorbită la iradierea produselor alimentare poate fi aplicată în mai multe doze parțiale; totuși doza totală maximă stabilită conform prevederilor art. 10 alin. (2) trebuie să nu fie depășită.

(2) Tratarea cu radiații nu poate fi utilizată în combinație cu metode de tratare chimică având același scop ca cel al tratării cu radiații.

(3) Excepțiile de la prevederile alin. (1) și (2) pot fi decise în cadrul procesului de autorizare prevăzut la art. 2 alin. (1), în condițiile stabilite de reglementările prevăzute la art. 2 alin. (2).

Art. 12. — (1) Etichetarea produselor alimentare tratate cu radiații ionizante, destinate consumatorului final sau alimentației publice, trebuie să respecte următoarele prevederi:

a) dacă produsele alimentare sunt vândute la bucată, pe etichetă vor apărea cuvintele „iradiat“ sau „tratate cu radiații ionizante“.

b) dacă produsele alimentare sunt vândute în vrac, cuvintele prevăzute la lit. a) vor apărea o dată cu

denumirea produselor pe o plăcuță sau pe o notă plasată deasupra ori alături de recipientul care le conține;

c) dacă un produs alimentar iradiat este utilizat ca ingredient, cuvintele prevăzute la lit. a) trebuie să însoțească denumirea sa în lista de ingrediente;

d) cuvintele prevăzute la lit. a) trebuie să însoțească denumirea ingredientelor iradiate utilizate în ingredientele compuse din alimente, indiferent de ponderea acestora în produsul finit.

(2) Etichetarea produselor alimentare tratate cu radiații ionizante, care nu sunt destinate consumatorului final sau alimentației publice, trebuie să respecte următoarele prevederi:

a) cuvintele prevăzute la alin. (1) lit. a) vor fi utilizate pentru indicarea tratării cu radiații ionizante atât a alimentelor, cât și a ingredientelor conținute de un aliment neiradiat;

b) se indică identitatea și adresa unității care a efectuat iradierea sau numărul autorizației prin care se permite introducerea pe piață a respectivului produs iradiat.

(3) Atât în cazurile prevăzute la alin. (1), cât și în cele prevăzute la alin. (2) indicarea tratării trebuie să figureze pe documentele care însoțesc produsele alimentare iradiate sau care se referă la acestea.

Art. 13. — (1) Titularii autorizațiilor prevăzute la art. 2 alin. (1) și la art. 3 trebuie să țină la zi un registru pentru fiecare sursă de radiații, care să indice pentru fiecare lot de produse alimentare următoarele date:

a) natura și cantitatea produselor alimentare iradiate;

b) numărul lotului;

c) ordonatorul tratamentului prin iradiere;

d) destinatarul produselor alimentare tratate prin iradiere;

e) data iradierii;

f) materialele de ambalare utilizate în timpul tratării;

g) parametrii de control al procesului de iradiere, prevăzuți în anexa 3, verificările dozimetrice efectuate și rezultatele acestora, precizând în particular valorile limită inferioare și superioare ale dozei absorbite și tipul de radiație ionizantă;

h) referirea la măsurătorile de validare efectuate înainte de iradiere.

(2) Registrul menționat la alin. (1) se va păstra cel puțin 5 ani de la ultima înregistrare.

(3) Regulile detaliate privind aplicarea prevederilor acestui articol vor fi cuprinse în reglementările emise potrivit prevederilor art. 2 alin. (2).

Art. 14. — (1) Un produs alimentar tratat cu radiații ionizante poate fi importat numai dacă importul a fost autorizat potrivit prevederilor art. 2 alin. (2).

(2) Autorizarea prevăzută la alin. (1) se va acorda numai dacă produsul alimentar îndeplinește următoarele condiții:

a) respectă condițiile prevăzute de prezentele norme;

b) este însoțit de documente care indică denumirea și adresa unității care a efectuat iradierea și informațiile menționate la art. 13 alin. (1);

c) a fost tratat prin iradiere într-o unitate autorizată în țara de origine, recunoscută de Ministerul Sănătății și Familiei din România.

(3) Cerințele prevăzute la art. 6 se aplică și pentru autorizațiile prevăzute la alin. (1).

(4) Verificarea îndeplinirii condițiilor prevăzute la alin. (2) se poate face prin modalități de evaluare și inspecție convenite cu autoritățile competente din țara de origine sau de experți ai autorităților competente pentru executarea controlului oficial al alimentelor, desemnate conform prevederilor art. 38 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 97/2001, privind modalități de evaluare și inspecție convenite cu importatorul.

Art. 15. — Materialele utilizate la ambalarea produselor alimentare ce urmează să fie iradiate trebuie să corespundă acestui scop.

Art. 16. — În situația în care Ministerul Sănătății și Familiei deține dovada clară că iradierea anumitor produse alimentare pune în pericol sănătatea umană, deși respectă prevederile prezentelor norme, acesta poate interzice sau restricționa comercializarea respectivelor produse pe teritoriul României prin retragerea, suspendarea sau modificarea autorizațiilor prevăzute la art. 2 alin. (2) și la art. 14 alin. (1).

Art. 17. — Anexele nr. 1—4 fac parte integrantă din prezentele norme.

*ANEXA Nr. 1
la norme*

CONDIȚII

care trebuie îndeplinite de procesul de iradiere a produselor alimentare în vederea autorizării introducerii lor pe piață

1. Iradierea produselor alimentare poate fi autorizată numai dacă îndeplinește cumulativ următoarele condiții:

a) este justificată și necesară din punct de vedere tehnologic;

b) nu prezintă riscuri pentru sănătate și este realizată în condițiile declarate în documentația de autorizare;

c) este în beneficiul consumatorului; cu o energie maximă mai mică sau egală cu 10 MeV;

d) nu este utilizată ca înlocuitor al măsurilor de igienă și sănătate sau al bunelor practici de fabricație ori cultivare.

2. Iradierea produselor alimentare nu poate fi utilizată decât în următoarele scopuri:

a) reducerea incidenței bolilor datorate produselor alimentare prin distrugerea organismelor patogene;

b) reducerea procesului de alterare a produselor alimentare prin întârzierea sau stoparea proceselor de descompunere și prin distrugerea organismelor responsabile de aceste procese;

c) reducerea pierderilor la produsele alimentare datorate procesului prematur de maturare, germinare sau încolțire;

d) îndepărtarea din produsele alimentare a organismelor care dăunează vegetalelor sau produselor vegetale.

*ANEXA Nr. 2
la norme*

SURSE DE RADIAȚII IONIZANTE

Produsele alimentare pot fi tratate numai cu următoarele surse de radiații ionizante:

- radiații gama provenite de la radionuclizii ^{60}Co sau ^{137}Cs ;
- radiații X produse de aparate operate la o energie nominală (energie maximă a fotonilor) mai mică sau egală cu 5 MeV;
- electroni produși de aparate operate la o energie nominală (energie maximă a electronilor) mai mică sau egală cu 10 MeV.

*ANEXA Nr. 3
la norme*

1. Dozimetrie

Doza totală medie absorbită

În scopul determinării salubrității alimentelor tratate cu o doză totală medie mai mică sau egală cu 10 kGy se poate presupune că toate efectele chimice ale radiației din acest domeniu particular de doze sunt proporționale cu doza.

Doza totală medie $\bar{D}$ este definită prin următoarea integrală pe volumul total de produse tratate:

$$\bar{D} = \frac{1}{M} \int \rho(x, y, z) d(x, y, z) dV,$$

în care:

- M = masa totală a eșantionului tratat;
 ρ = densitatea locală în punctul (x, y, z);
 d = doza locală absorbită în punctul (x, y, z);
 dV = dx dy dz, elementul de volum infinezimal.

Doza totală medie absorbită poate fi determinată direct pentru produse omogene sau pentru produsele în vrac cu densitate aparent omogenă, prin distribuirea strategică și aleatorie a unui număr corespunzător de dozimetri în tot volumul produsului. Pornind de la repartizarea dozelor astfel determinată se poate calcula o valoare medie care este doza totală medie absorbită.

Dacă forma curbei de repartiție a dozelor în produs este bine determinată, atunci se cunosc pozițiile dozelor minimă și maximă. Repartiția dozelor în aceste două poziții se poate măsura pe o serie de eșantioane ale produsului pentru a se obține o estimare a dozei totale medii.

În unele cazuri media aritmetică a valorilor medii ale dozei minime ($D_{\min}$) și ale dozei maxime ($D_{\max}$) va fi o bună estimare a dozei totale medii. În acest caz:

$$\text{Doza medie totală} \approx \frac{\overline{D_{\max}} + \overline{D_{\min}}}{2}$$

Raportul $\frac{\overline{D_{\max}}}{\overline{D_{\min}}}$ nu trebuie să fie mai mare de 3.

2. Proceduri

2.1. Înainte de începerea procesului obișnuit de iradiere pentru o categorie anumită de produse alimentare se determină pozițiile dozelor minimă și maximă prin efectuarea de măsurări de doză în tot volumul produsului. Aceste măsurări de validare trebuie efectuate într-un număr suficient (de exemplu de 3—5 ori) pentru a permite luarea în considerare a variațiilor în densitatea sau geometria produsului.

2.2. Măsurările trebuie repetate de fiecare dată când se modifică produsul, geometria sau condițiile de iradiere.

2.3. În timpul procesului de iradiere se efectuează măsurări de rutină pentru a se asigura nedepășirea dozelor limită. Pentru efectuarea acestor măsurări se plasează dozimetri în pozițiile de minim și maxim ale dozei sau într-o poziție de referință. Doza în poziția de referință trebuie să fie corelată cantitativ de dozele minimă și maximă. Poziția de referință trebuie să fie situată într-un loc convenabil din sau de pe produs, unde variațiile de doză sunt scăzute.

2.4. Măsurările de rutină ale dozei trebuie efectuate pentru fiecare lot și la intervale regulate în timpul producției.

2.5. În cazul în care sunt iradiate produse fluide și neambalate, pozițiile dozelor minimă și maximă nu pot fi determinate. În acest caz este preferabil să se efectueze sondaje dozimetrice în vederea determinării acestor doze extreme.

2.6. Măsurările de doză trebuie efectuate cu sisteme dozimetrice aprobate de Biroul Român de Metrologie Legală și trebuie să fie trasabile la etaloane primare.

2.7. În timpul iradierii anumiți parametri ai instalației de iradiere trebuie să fie controlați și înregistrați în mod continuu. Pentru instalațiile utilizând radionuclizi parametrii includ viteza de transport a produsului sau timpul petrecut în zona de iradiere și indicațiile confirmând poziția corectă a sursei. Pentru instalațiile acceleratoare de particule parametrii includ viteza de transport a produsului și nivelul de energie, curentul de electroni și lărgimea de baleiere a instalației.

*ANEXA Nr. 4
la norme*

CERINȚELE

pe care trebuie să le îndeplinească metodele de control al produselor alimentare pentru detectarea tratării cu radiații ionizante a acestora

1. Metodele de analiză care pot fi utilizate pentru monitorizarea produselor alimentare în scopul detectării tratării cu radiații ionizante a acestora trebuie să îndeplinească, după caz, criteriile referitoare la:

- specificitate;

- exactitate;
- precizie — variabilitatea pentru repetabilitatea în cadrul laboratorului și variabilitatea pentru reproductibilitatea în cadrul laboratorului și între laboratoare;
- prag de detecție;

- e) sensibilitate;
- f) practicabilitate și aplicabilitate;
- g) alte criterii alese în funcție de necesități.

2. Valorile limită pentru variabilitățile prevăzute la pct. 1 lit. c) trebuie obținute pe baza unui proces de colaborare desfășurat în conformitate cu un protocol recunoscut

internațional (de exemplu, „Precizia metodelor de testare — ISO 5725/1981“). Aceste variabilități trebuie exprimate într-o formă recunoscută internațional (de exemplu, incertitudinea de măsurare pentru un nivel de încredere de 95%). Rezultatele procesului de colaborare trebuie să fie publicate sau disponibile gratuit.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, str. Izvor nr. 2–4, Palatul Parlamentului, sectorul 5, București,
cont nr. 2511.1—12.1/ROL Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și nr. 5069427282 Trezoreria sector 5, București (alocat numai persoanelor juridice bugetare).

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 411.58.33 și 411.97.54, tel./fax 410.77.36.

Tiparul : Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, tel. 490.65.52, 335.01.11/2178 și 402.21.78,
E-mail: ramomrk@bx.logicnet.ro, Internet: www.monitoruloficial.ro

---